

MINISTERSTVO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
BRATISLAVA, LIMBOVÁ 2

METODICKÉ POKYNY

na vyplňanie web formulára

Hlásenie o užívatel'ovi drog liečenom zo závislosti

ZS (MZ SR) 4 -12

Rok 2011

Vypracoval: Národné centrum zdravotníckych informácií, Bratislava

Bratislava, apríl 2011

O B S A H

Úvod	3
1. Všeobecné zásady	4
2. Spôsob predkladania formulárov	5
3. Definície a metodologické pravidlá	5
4. Spôsob vyplňania formulára	10
Zoznam používaných skratiek	19

Prílohy :

- č.1 – Klasifikácia liečebného zariadenia – útvar/pracovisko
- č.2 – Štatistický číselník krajín (podľa OSN)
- č.3 – Klasifikácia drog
- č.4 – Popis kontrol

Úvod

Predkladané metodické pokyny sú návodom na vyplňanie formulára **Hlásenie o užívateľovi drog liečenom zo závislosti – ZS (MZ SR) 4-12**. Obsahujú, všeobecné zásady, spôsob predkladania údajov prostredníctvom tohto formulára, spôsob vyplňania jednotlivých položiek, metodologické pravidlá vrátane definícií základných pojmov.

Formulár **Hlásenie o užívateľovi drog liečenom zo závislosti** je štatistický formulár, ktorý na základe rozhodnutia MZ SR plní funkciu formulára pre štatistické zisťovanie v zmysle zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Obsahová náplň formulára bola vypracovaná v súlade s prvou verziou protokolu **Indikátora dopytu po liečbe (IDL)**, ktorý vypracovalo **Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť (EMCDDA - European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction)**. EMCDDA poskytuje členským štátom Európskej Únie, Európskemu parlamentu a Európskej komisii spoľahlivé a porovnateľné informácie o drogách a s nimi súvisiace predmetné otázky. Od času svojho vzniku EMCDDA a jeho národní partneri vyvinuli významné úsilie v priebehu niekoľkých posledných rokov, vykonal sa významný pokrok v práci, najmä v oblasti monitorovania liečby. Na základe rozsiahlej práce, ktorú vykonala Pompidou Group (PG) pri Rade Európy a na základe širokého rozsahu národných expertíz z rôznych krajín boli realizované projekty zamerané na **Európsky štandardný protokol monitorovania liečby užívateľov drog**. Bola vypracovaná príručka, ktorá je prvou verziou protokolu Indikátora dopytu po liečbe (IDL). Cieľom tohto protokolu je definovať minimálny súbor položiek (jadrový zoznam položiek IDL), ktorý by mal byť schopný poskytnúť národný monitorovací systém o každom jednotlivcovi, ktorý bol prijatý do liečby. Výber položiek, ktoré sa nachádzajú v zozname položiek IDL bol založený na informačných potrebách, na ich dostupnosti v dostatočnom počte krajín, na ich spoľahlivosti a porovnateľnosti. Keďže PG vydláždila cestu pre IDL, ktorý je v súčasnosti spoločným štandardom pre obe, tak ako pre PG, tak aj pre EMCDDA, postupne v priebehu niekoľkých nasledujúcich rokov nahradí **Definitívny protokol PG**. V záujme toho, aby bol prechod na tento nový protokol ľahší, v príručke sú obsiahnuté aj hlavné pravidlá prechodu z protokolu PG na IDL. IDL je základom harmonizačných aktivít, ktoré sú súčasťou pracovného plánu EMCDDA.

1. Všeobecné zásady

- Pre spracovateľské obdobie roka 2011 bol MZ SR schválený formulár **Hlásenie o užívateľovi drog liečenom zo závislosti – ZS (MZ SR) 4-12**.
- **Hlásenie o užívateľovi drog liečenom zo závislosti** predkladajú spravodajské jednotky - vybrané zariadenia, ktoré poskytujú **liečbu** (pozri **definíciu liečby**) užívateľom drog, prostredníctvom svojich špecializovaných i nešpecializovaných útvarov/pracovnísk (špecifikácia útvarov/pracovnísk je uvedená v **prílohe č.1 - Klasifikácia liečebného zariadenia –útvár/pracovisko**).
Sú to liečebné zariadenia :
 - **zdravotnícke zariadenia** poskytujúce medicínsku liečbu
(Centrum pre liečbu drogových závislostí (právne subjekty), UN, FN, FNsP, DFNsP, NsP, psychiatrické nemocnice, detská psychiatrická liečebňa (Hraň), OLÚ psychiatrický (Predná Hora), psychiatrické liečebne, psychiatrické stacionáre pre dospelých, psychiatrické stacionáre pre deti a mladistvých, stacionáre pre dospelé osoby s drogovou závislosťou, stacionáre pre deti a mladistvých s drogovou závislosťou, polikliniky, psychiatrické ambulancie, ambulancie pre liečbu drogových závislostí, ambulancie všeobecného lekára pre dospelých, ambulancie pre deti a dorast, ako i dorastoví lekári a ďalšie (vrátane zdravotníckych zariadení iných rezortov - Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác SR) zdravotnícke zariadenia, ktoré poskytujú medicínsku liečbu užívateľom drog).
 - **ďalšie zariadenia** poskytujúce liečbu inú, ako je medicínska
(Zariadenia sociálnej starostlivosti, pedagogicko-psychologické poradne a pod., pozri definíciu liečebného zariadenia).
- Formulár zabezpečí NCZI prostredníctvom webového formulára ISZI. Ústavné zdravotnícke zariadenie (ÚZZ), ktoré využívajú svoj IS, sú povinné dodržiavať predpísané dátové rozhranie, ktoré je uverejnené na internetovej stránke NCZI.
- Pokyny sú záväzné pre všetky zariadenia, ktoré majú spravodajskú povinnosť vyplňať a predkladať uvedené formuláre.
- Za prípadné neplnenie, chybné alebo oneskorené plnenie spravodajskej povinnosti, nesie zodpovednosť spravodajská jednotka (štatutárny zástupca zariadenia).
- Vo formulároch vyplnené údaje musia byť jednoznačné a čitateľné.

2. Spôsob predkladania formulárov

Formulár zabezpečí NCZI prostredníctvom webového formulára ISZI.

ÚZZ, ktoré využívajú svoj IS, sú povinné dodržiavať predpísané dátové rozhranie, ktoré je uverejnené na internetovej stránke NCZI.

Upozornenie:

V prípade, že ústavné psychiatrické zariadenie/ambulancia - spravodajská jednotka v príslušnom mesiaci nezaznamenala ani jeden prípad hospitalizácie/ošetrovania, **je nevyhnutné výkaz označiť ako negatívny!!!**

3. Definície a metodologické pravidlá

Kapitola definuje základné pojmy a poskytuje pravidlá na zber údajov, tak ako ich definuje EMCDDA.

• Čo znamená pojem "užívanie drog" ?

Definícia

Relevantné sú iba informácie, ktoré súvisia s osobou užívajúcou drogy. T.j. užívateľmi drog sú osoby užívajúce nezákonné drogy :

- **drogovozávislý** - osoba so systematickým zneužívaním drogy so známami chorobnej toxikomanickej závislosti (fyzickej, psychickej).
- **zneužívajúci drogy** - osoba s nesystematickým zneužívaním drogy, ktorá vedie k poruchám niektorých z oblastí života (zdravie, rodina, práca, spoločenské vzťahy).

Metodologické pravidlá

Vylúčené sú :

- osoby, ktoré sú v kontakte s liečebným zariadením v mene užívateľa drog, ale nie sú sami užívateľmi drog.
- osoby s problémami vďaka ich osobnému vzťahu k užívateľovi, ktoré nie sú sami užívateľmi drog.

• Aké "drogy" by mali byť zahrnuté ?

Definícia

Predmetom sledovania je tzv. :

- **Primárna droga (P)** - hlavná droga, ktorá je príčinou drogových problémov osoby, pre ktorú bola zahájená liečba. Táto položka má ústredný význam. T.j., ako primárna (hlavná) je definovaná tá droga, ktorá spôsobuje klientovi najväčšie problémy.
- **Sekundárna droga (S1), (S2), (S3), (S4)** sú **Iné (=sekundárne) aktuálne užívané drogy**. Sú to údaje, ktoré majú tiež ústredný význam a na dôvažok k primárnej droge (P) spôsobujú klientovi problémy. Táto informácia poskytuje realistickejší obraz o mnohonásobnom užívaní drog.

Hlavné kategórie (skupiny látok) používané na zaznamenávanie drog v protokole sú uvedené v nasledujúcej tabuľke. **Podrobný zoznam drog**, ktoré sú predmetom sledovania sú uvedené v **prílohe č.3 (Klasifikácia drog)**.

Tabuľka : Drogy, ktoré majú byť zahrnuté

Skupiny látok	Látky
1. Opiáty	heroín, metadón, buprenorfín, iné opiáty
2. Kokaín	kokaín, krak
3. Stimulanciá	amfetamíny, MDMA a iné deriváty iných stimulancií
4. Hypnotiká a sedatíva	barbituráty, benzodiazepíny a iné hypnotiká a sedatíva
5. Halucinogény	LSD, iné halucinogény
6. Prchavé látky	
7. Kanabis	
8. Alkohol	iba ako sekundárna droga
9. Iné látky	(pozri príl.č.3)

Metodologické pravidlá

- Či je droga primárna (hlavná), alebo sekundárna závisí od frekvencie užívania drog a nie od toho, s ktorou drogou v živote po prvý raz jedinec začal.
- Ak klient práve drogu neužíva (napr. v čase, keď žiada o liečbu) uvediete naposledy užívanú drogu.
- Pre užívateľov "speedballu" (zmes pozostávajúca z heroínu a kokaínu) bude heroín zaznačený ako primárna droga a kokaín ako sekundárna droga.
- Ak liečebné zariadenie lieči alkohol i nedovolené drogy (oboje), tak aj problémy spôsobené alkoholom je zvlášť dôležité zahrnúť. T.j., liečebné zariadenie uvedie nedovolenú drogu ako primárnu a alkohol ako sekundárnu.

Vylúčené sú :

- Tabak
- Alkohol nesmie byť zaznamenaný ako primárna droga. **Klienti s alkoholom, ako s primárnou drogou musia byť vylúčení.**
- užívanie niektorých uvedených látok "bona fide" (v dobrej viere) za účelom medicínskej liečby (sedatíva, hypnotiká, analgetiká, antitusiká, metadón, buprenorfín, atď.)

• Čo je to "liečba" ?

Definícia

Liečba je akákoľvek aktivita, ktorá je priamo zameraná na ľudí, ktorí majú problémy so svojím užívaním drog, **a ktorá sa usiluje zlepšiť psychologický, medicínsky alebo sociálny stav jedincov**, ktorí hľadajú pomoc kvôli svojím problémom s užívaním drog. Tieto aktivity sa často uskutočňujú v špecializovaných zariadeniach pre užívateľov drog, ale môžu sa tiež uskutočňovať vo všeobecných službách, ktoré poskytujú medicínsku/psychologickú pomoc pre ľudí, ktorí majú drogové problémy.

Metodologické pravidlá

Je to široká definícia, ktorá **zahŕňa** :

- intervencie zamerané na znižovanie poškodenia medzi aktívnymi užívateľmi, ako aj tie, kde je primárnym cieľom detoxifikácia a abstinencia,
- nemedicínske, ako aj
- medicínske intervencie
- programy založené na neformálnej rade, poradenstve alebo podpore, ako aj
- viac špecializované/ štruktúrované programy s dlhším trvaním.

Predsa ale **vylučuje** :

- kontakty zo všeobecnými službami, kedy ide iba o požiadavku o sociálnu pomoc,

- kontakty, v ktorých užívanie drog nie je príčinou vyhľadania pomoci,
- uväznenie samo o sebe (hoci to obsahuje prijatie do programov liečby drogovej závislosti vo väzení alebo do liečby ako alternatívy k uväzneniu),
- intervencie, ktoré sa zaoberajú výlučne s telesnými komplikáciami zneužívania drog (napr. predávkovania alebo infekcie liečené v nemocnici),
- kontakty iba po telefóne alebo iba listom,
- kontakt iba s rodinou.

- **Čo je to "prvá" liečba ?**

Definícia

Je to **najprvší začiatok** v priebehu jeho alebo jej života, kedy osoba začína liečbu (ako je definované vyššie) v akomkoľvek liečebnom zariadení **kvôli problému s drogami**.

Metodologické pravidlá

Najprvší raz, kedy osoba vyhľadá liečbu kvôli jeho alebo jej užívaniu drog a kvôli problému, ktoré z toho pochádzajú. Liečebné zariadenia vykonajú vnútornú kontrolu (vo vnútri toho istého liečebného zariadenia), aby zistili či tam boli predchádzajúce liečby. Predsa však najpopulárnejšou metódou monitorovania predchádzajúcej liečby zostáva jednoduché opýtanie sa užívateľa drog, či on alebo ona bola vôbec niekedy predtým v minulosti liečená.

- **Ktoré typy liečebných zariadení by mali byť zahrnuté ?**

Definícia

Liečebné zariadenie je **agentúra, ktorá poskytuje liečbu ako je to definované vyššie** pre osoby, ktoré majú problémy s drogami. Liečebné zariadenia môžu byť umiestnené v štruktúrach, ktoré môžu byť ako medicínske, tak aj nemedicínske, vládne i mimo vládne, verejné i súkromné, špecializované alebo nešpecializované. Zahŕňajú detoxifikačné oddelenia, ambulantné zariadenia, substitučné programy (udržiavacie alebo krátkodobé), terapeutické komunity, poradenstvo a poradenské centrá, agentúry pre krízové centrá, programy liečby drog vo väzniciach a špeciálne služby pre užívateľov drog poskytované v rámci všeobecných zdravotníckych zariadení a zariadení sociálnej starostlivosti.

Metodologické pravidlá

Zahŕňajú liečebné zariadenia, (ako sú definované vyššie), ktoré poskytujú liečbu užívateľom drog prostredníctvom svojich **pracovnísk/útvarov**, ktorých špecifikácia je uvedená v prílohe č.1 (**Klasifikácia liečebného zariadenia – pracovisko/útvary**).

Nezahŕňajú pohotovostné ambulancie v nemocniciach, alebo **všeobecné zdravotnícke/sociálne zariadenia**, ktoré zneužívateľia drog kontaktujú primárne kvôli pomoci pri iných problémoch ako sú drogy (pozri vyššie, týkajúce sa definície liečby).

Ktoré "prípady" by mali byť zahrnuté ?

Definícia

Za účelom hlásenia dopytu po liečbe, prípadom je **osoba, ktorá začína liečbu kvôli svojmu užívaniu drog v liečebnom zariadení** v priebehu kalendárneho roka - od 1.1.-31.12.

Metodologické pravidlá

Hlásenie o užívateľovi drog liečenom zo závislosti pracovisko (pozri prílohu č.1) príslušnej spravodajskej jednotky predkladá len raz v roku, a to pri začatí prvej liečby v danom roku nasledovným spôsobom :

- Ak zariadenie poskytne klientovi liečbu v priebehu mesiaca, resp. roka viackrát, **vyplní hlásenie o klientovi len raz v roku**, a to len pri prvom prijatí na liečbu v danom roku. Toto hlásenie zaradí do spracovávaného obdobia (mesiaca daného roka), ktorým je mesiac prijatia na prvú liečbu v roku.

Napr. :

- Ak klient bol **v roku 2011 prvýkrát prijatý** na konkrétny liečebný cyklus **31.1.2011** (do položky **Dátum prijatia** uvediete "**31.01.2011**"), príslušné pracovisko **VYPLNÍ** tomuto **KLIENTOVI HLÁSENIE**, ktoré zaradí do spracovávaného obdobia (mesiaca daného roka) - **január 2011** a odošle na NCZI do **10.2.2011**.
 - Ak tento liečebný cyklus pokračuje v mesiaci február, marec, atď. t.j., ak liečebný cyklus trvá viac ako mesiac (mesiace), v ktorom bol klient prijatý - **ĎALŠIE HLÁSENIA** (za mesiac február, marec, atď.) **SA UŽ NEVYPLŇAJÚ !!!**
 - Ak sa liečba v priebehu roka niekoľkokrát zopakuje, napr. ak bol klient v roku 2010 prvýkrát prijatý na konkrétny liečebný cyklus **31.1.2011** a liečba sa zopakuje **26.7.2011** a znovu **26.9.2011** príslušné pracovisko vyplní hlásenie, len raz v roku, t.j. **v januári 2011** a v mesiacoch **júl** a **september 2011 HLÁSENIE UŽ NEVYPLŇÁ !!!**
 - Ak liečba klienta, ktorá začala v predchádzajúcom roku a pokračuje i v nasledujúcom roku (prelom rokov), potom v nasledujúcom roku **HLÁSENIE SA NEVYPLŇÁ !!!**
- Napr.:**
- Ak klientovi bola poskytnutá liečba v roku 2009 s **Dátumom prijatia 28.12.2009** a liečba pokračuje i v roku **2011**, t.j. liečba pokračuje z predchádzajúceho roka, v roku **2011** po ukončení tohto liečebného cyklu, tomuto klientovi **NEBUDE HLÁSENIE VYPLNENÉ!!!**

Doporučenie !

V súvislosti so zaradením hlásenia do spracovávaného obdobia (hlásenie liečby, len jedenkrát v roku a nehlásenia, ak liečba pokračuje z predchádzajúceho roka) doporučujeme, aby spravodajská jednotka si zabezpečila kópiu, ktorú založí do dokumentácie klienta. Týmto spôsobom spravodajská jednotka má možnosť kontroly, či klientovi bolo vyplnené hlásenie alebo nie. V prípade, že NCZI zistí chýbajúce hlásenie, bude nutné vykonať došetrenie s príslušnými opatreniami MZ SR.

- **Aký "stav údajov" by mal byť sledovaný v súčasnosti ?**

Definícia

Súčasnosťou sa rozumie posledných 30 dní pred zahájením liečby, t.j., pred vypísaním hlásenia. V praxi na diferenciaciu to znamená, nutnosť zistiť, či bol pacient v posledných 30 dňoch liečený alebo nie.

Metodologické pravidlá

Na vyplnenie údajov v hlásení sa berie do úvahy dominantný resp. najviac frekventovaný stav údajov **v súčasnosti**.

• Kedy sa začína liečba ?

Definícia

Liečba v danom liečebnom centre (zariadení) **sa začína** v tom momente, keď klient začína s viac, alebo menej **formalizovaným kontaktom "tvárou v tvár"** v zariadení, ktoré spĺňa kritéria pre liečbu, tak ako je vyššie definované. Osoba by mala byť zaregistrovaná najneskôr po jej druhom kontakte. Iba tie možno považovať za začaté, kde bol najmenej jeden rozhovor.

Definícia prípadu súvisí s otázkou, **kedy sa liečba považuje za ukončenú** a kedy by mala byť registrovaná **nasledovná liečba**.

- **Ukončená liečba** je, ak ide o *vyliečenie* (podľa MKCH – 10), **ak viac ako rok abstinuje v ambulantnej liečbe** a je bez abstinenčných príznakov (nepočíta sa do liečby cez horizont 1 roka, ak je pokračovanie účasti osoby v socioterapii, kluboch, svojpomocných skupinách) *alebo ak ide o prerušenia kontaktu* po dobu **viac ako 30 posledných dní s liečebným programom** (zariadením).
U tých osôb, ktoré k 31.12. v roku majú pauzu v liečbe kratšiu ako 30 dní, nemožno považovať liečebnú epizódu za ukončenú.
- Ako **nasledovná (nová) epizóda liečby môže byť zaznamenaná iba tá, ktorej predchádzalo obdobie straty kontaktu s akýmkoľvek liečebným programom po dobu minimálne posledných 30 dní !**

Metodologické pravidlá

- Ako **nová epizóda liečby sa táto počíta** aj vtedy, ak :
 - ide o liečbu v tom istom centre (zariadení), resp. programe, ale nastala terapeuticky neodôvodnená viac ako *30-dňová pauza v kontakte* (bez ohľadu na to, či jedinec abstinuje alebo nie).
 - je to *vôbec prvá liečba v živote* jedinca kvôli závislosti je vlastne tiež novou epizódou liečby.
- **Nie je novou epizódou liečby**, ak je to :
 - *opätovná návšteva* (po prerušení kontaktu) zdravotníckeho zariadenia pre liečbu závislosti socioterapeutického klubu, alebo svojpomocnej skupiny, *ak už jedinec abstinuje viac ako rok v nechránenom ambulantnom prostredí*.
 - *Ak ide o prijatie do akéhokoľvek liečebného programu s odstupom kratším ako 30 dní od liečby v predchádzajúcom programe* (ani v prípade, ak je to v inom zariadení, bez ohľadu na odporúčanie).

Upozornenie:

V praxi na diferenciáciu to znamená, potrebu zistiť či bol pacient v posledných 30 dňoch liečený alebo nie.

- **Na účely spravodajskej povinnosti zdravotníckych zariadení:**

Definícia

Právny subjekt, je liečebné zariadenie s právnou subjektivitou s prideleným IČO. Môže sa skladať aj z viacerých začlenených zariadení.

Začlenené zariadenie, je liečebné zariadenie, ktoré je organizačne a funkčne samostatné, nemá právnou subjektivitu a má rovnaké IČO ako právny subjekt, ku ktorému patrí.

4. Spôsob vyplňania formulára

Pozostáva z 5 modulov:

0. modul: Identifikácia pracoviska:

V riadku 1-10 uvediete položky:

- **Rok (1)** (v tvare **20RR**) – uvediete kód roka, za ktorý sa štatistický lístok predkladá.
Povinná položka!
- **Mesiac (2)** – uvediete dvoznakový kód 01, 02 , 03....12 podľa poradia, za ktorý sa štatistický lístok predkladá.
Povinná položka!
- **IČO (3)** – 8 znakové pole pre zápis položky **Identifikačné číslo organizácie, právneho subjektu**, t.j. psychiatrického zdravotníckeho zariadenia, v ktorom bol pacient hospitalizovaný.
Povinná položka!
- **KPZS (4)** – **Kód poskytovateľa zdravotnej starostlivosti** – 12 znakové pole. Vyplňa sa kód pridelený ÚDZS podľa Metodického usmernenia ÚDZS 1/6/2007 k tvorbe a pridelovaniu kódov lekárom a poskytovateľom zdravotnej starostlivosti.
Povinná položka!
- **Útvar (pracovisko) (5)** – do trojznakového poľa uvediete kód útvaru (potvrdíte ho kliknutím na trojuholníček, výberom z ponuky kódu z číselníka.

Povinná položka!

Poznámka:

Popis položky **Útvar (pracovisko)** je vypracovaný v súlade s protokolom **Indikátora dopytu po liečbe (IDL-EMCDDA)**

- **Správu vyplnil (meno lekára) (8)** – uvediete meno a priezvisko osoby, ktorá zostavila štatistický formulár
- **e-mail (9)** – uvediete elektronickú adresu osoby, ktorá zostavila štatistický formulár
- **Číslo telefónu (10)** – uvediete číslo telefónu vrátane smerového čísla a klapky, osoby, ktorá zostavila štatistický formulár.

1.modul: Identifikácia pacienta

V riadku 1-7 uvediete položky:

Rodné číslo (1) pacienta - desaťmiestny údaj. Uvediete jeho rodné číslo. Dátumová časť rodného čísla musí byť vyplnená v súlade so **zákonom NR SR č.301/1995 Z.z. o rodnom čísle** zo 14.12.1995.

Môže nastať jedna z nasledujúcich možností:

- **pacient -občan slovenskej štátnej príslušnosti**, ak :
 - .- je známe jeho rodné číslo, pri deväťmiestnom rodnom čísle desiate miesto zostane nevyplnené (u narodených do 31.12.1953).
 - .- nie je známe úplné rodné číslo, len jeho dátum narodenia, vytvoríte ho z dátumu narodenia v poradí :
RR - posledné dvojčíslicie roka narodenia

MM - mesiac narodenia (u žien mesiac + 50)

DD - deň narodenia

koncovka (posledné štvorčíslenie) - doplníte "000".resp."0000".

- **pacient - občan cudzej krajiny**, v tomto prípade bude rodné číslo vytvorené z dátumu narodenia a **koncovka** (posledné štvorčíslenie) bude doplnená "999", resp. "9999".

V prípade **pacienta - občana ČR** (i keď je známe jeho rodné číslo), rodné číslo sa vytvorí tým istým spôsobom, t.j. z dátumu narodenia a doplnením "999" resp. "9999".

Bydlisko klienta -:

- 1 - trvalé (3)** - rozumie sa kód trvalého bydliska v SR. Ak pacient má trvalé bydlisko v SR v šesťznakovom poli uvediete posledné 6-číslenie trvalého bydliska z 12-znakového kódu LŠÚJ 2 podľa klasifikácie štatistických územných jednotiek SR (**Vyhláška ŠÚ SR č.438/2004 Z.z z 19. júla 2004**). Kód potvrdíte kliknutím na trojuholníček, výberom z ponuky kódu z číselníka. V prípade **pacienta cudzinca**, ktorý **nemá v SR trvalé bydlisko** pole pre zápis kódu okresu trvalého bydliska nevyplňate.

Ak neviete kód trvalého bydliska, stačí do okienka uviesť názov trvalého bydliska a následne kód potvrdiť v ponuke číselníka.

- 2 - prechodné (4)** - rozumie sa kód prechodného bydliska v SR. Ak je aktuálne prechodné bydlisko postupujete ako pri vyplňaní trvalého bydliska.

Zdravotnícke zariadenie MS SR uvedie kód obce, v ktorej nápravno-výchovný ústav alebo ústav na výkon väzby sídli.

V prípade, ak prechodné bydlisko nie je aktuálne, pole nevyplňate.

Pokiaľ nie sú známe tieto údaje, polia pre zápis položky **Bydlisko** ostane nevyplnené.

- 3 - Kód krajiny trvalého bydliska (5)**, t.j. v prípade **klienta cudzinca**, v trojznakovom poli uvediete kód krajiny z ktorej pochádza (kód vyberiete z číselníka (klik na trojuholník a výber kódu))

Povinný údaj v prípade klienta cudzinca !

V prípade **občana (klienta) SR**, toto trojznakové pole nevyplňate.

Môže nastať jedna z možností :

1. občan (klient) Slovenskej republiky :

- ak má v SR len trvalé bydlisko, potom :
 - . **trvalé** - uvediete kód trvalého bydliska
 - . **prechodné** - pole nevyplňate
 - . **v zahraničí** - pole nevyplňate
- ak má v SR trvalé aj prechodné bydlisko, potom :
 - . **trvalé** - uvediete kód trvalého bydliska
 - . **prechodné** - uvediete kód prechodného bydliska
 - . **v zahraničí** - pole nevyplňate

2. občan inej krajiny (klient - cudzinec, koncovka v rod. č. je "9999", resp. "999 "):

- ak má v SR len trvalé bydlisko, potom:
 - . **trvalé** - uvediete kód trvalého bydliska
 - . **prechodné** - pole nevyplňate
 - . **v zahraničí** - uvediete kód krajiny, z ktorej klient pochádza
- ak má v SR trvalé aj prechodné bydlisko, potom :
 - . **trvalé** - uvediete kód trvalého bydliska
 - . **prechodné** - uvediete kód prechodného bydliska
 - . **v zahraničí** - uvediete kód krajiny, z ktorej klient pochádza
- ak má v SR len prechodné bydlisko, potom :

- . **trvalé** - pole nevyplňate
- . **prechodné** - uvediete kód okresu prechodného bydliska
- . **v zahraničí** - uvediete kód krajiny, z ktorej klient pochádza
- ak nemá v SR ani trvalé, ani prechodné bydlisko, potom :
 - . **trvalé** - pole nevyplňate
 - . **prechodné** - pole nevyplňate
 - . **v zahraničí** - uvediete kód krajiny, z ktorej klient pochádza

Rodinný stav (7) - kód vyberiete z číselníka (klik na trojuholník a výber kódu):

- 0 - nezistený**
- 1 - slobodný(á)**
- 2 - ženatý (vydatá)**
- 3 - rozvedený(á)**
- 4 - vdovec(a)**
- 5 - registrované partnerstvo**

Ak pacientom je dieťa do 16 rokov, vyberiete kód "1".

Povinný údaj !

2. modul - CHARAKTER KONTAKTU:

V riadku 1-4 uvediete:

Dátum prijatia (na liečbu) (1) (DD.MM.RRRR) - uvediete dátum, kedy klient nastúpil na liečbu do liečebného zariadenia, ktoré spĺňa kritériá pre liečbu, tak ako je vyššie definované.

Dátum uvediete v tvare :

- DD** - deň (v mesiaci) - (01-31) so zreteľom na kalendár a prestupný rok
- MM** - mesiac (v roku) - (01-12)
- RRRR** - rok

Povinný údaj !

Liečený kedykoľvek predtým (2) - do jednoznakového poľa vyberiete kód z číselníka (klik na trojuholník a výber kódu):

- 1 - nikdy neliečený**, t.j. je to jeho "**prvá**" liečba
- 2 - v minulosti liečený** - vzťahuje sa na klienta, ktorý už niekedy v minulosti bol liečený na drogové problémy, (drogovú závislosť), buď v tomto alebo v inom zariadení.
- 9 - neznáme** (či liečený)

Povinný údaj !

Kontakt s týmto zariadením (3) - do jednoznakového poľa vyberiete kód z číselníka (klik na trojuholník a výber kódu):

- 1 - vlastná iniciatíva**
- 2 - rodina, priatelia**
- 3 - iné zariadenie na liečbu drog**
- 4 - všeobecný lekár**
- 5 - nemocnica/iné ZZ (ZZ - zdravotnícke zariadenie)**
- 6 - služby sociálnej starostlivosti**
- 7 - orgány výkonnej moci (súd, prokuratúra, polícia)**
- 8 - iný** - iný spôsob kontaktu neuvedený pod kódmi "1 až 7"

9 - neznámy

Uvediete najsilnejší spôsob kontaktu pre rozhodnutie vyhľadať poskytovateľa liečby.

Povinný údaj !

3. modul - SOCIÁLNO-EKONOMICKÉ INFORMÁCIE:

V riadku 1-5 uvediete:

Zdravotnícke zariadenie MS SR vo všetkých položkách 3. modulu uvedú údaje o klientovi **pred nástupom** výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody.

Spôsob života (s kým) (1) - do jednoznakového poľa vyberiete kód z číselníka (klik na trojuholník a výber kódu):

- 1 - sám/sama**
- 2 - s rodičmi** - rozumie sa klientova matka alebo otec spolu i osobitne
- 3 - sám/sama s dieťaťom**
- 4 - s partnerom (sám/sama)**
- 5 - s partnerom a dieťaťom (deťmi)**
- 6 - s priateľmi**
- 7 - iná možnosť** - neuvedená pod kódmi "1 až 6"
- 9 - neznámy**

Povinný údaj !

Klient žije s osobou užívajúcou drogy (2) - do jednoznakového poľa vyberiete kód z číselníka (klik na trojuholník a výber kódu):

- 1 - áno**
- 2 - nie**
- 9 - neznáme**

Povinný údaj !

Spôsob života (kde) (3) - do jednoznakového poľa vyberiete kód z číselníka (klik na trojuholník a výber kódu):

- 1 - stabilné ubytovanie** - za posledných 30 dní sa zdržuje na jednom mieste
- 2 - nestabilné ubytovanie**
- 3 - v inštitúcii** (napr. nemocnica, domov dôchodcov, detský domov, väzenie (len v prípade, ak sa vrátil z výkonu trestu odňatia slobody alebo výkonu väzby) a pod.)
- 9 - neznámy**

Povinný údaj !

Pracovný stav (4) - do jednoznakového poľa vyberiete kód z číselníka (klik na trojuholník a výber kódu):

- 0 - žiak/študent**
- 1 - pravidelne zamestnaný(á)** (má uzavretý hlavný pracovný pomer, bez rozdielu na to, či v štátnom alebo v súkromnom sektore)
- 2 - príležitostne zamestnaný(á)** (nemá uzavretý hlavný pracovný pomer, napr. pracuje len brigádnicky, sezónne, atď. nepatrí sem skrátený pracovný úväzok)
- 3 - nezamestnaný(á)** (nikde nepracuje, bez rozdielu na to, či je hlásený na úrade práce, alebo nie)
- 4 - dôchodca(kyňa) – invalidný**

5 - dôchodca(kyňa) - starobný

6 - žiadna, závislá od inej osoby (napr. zatiaľ bez nároku na dôchodok a nevzdelávajúci sa, neplatená ďalšia MD, atď.)

7 - iný (iná ekonomická aktivita neuvedená pod kódmi "1 až 7", napr. súkromný podnikateľ)

9 - neznámy

Povinný údaj !

Najvyššia úroveň ukončeného vzdelania (5) - do jednoznakového poľa vpíšete kód podľa predtlačky vo formulári (jedna z možností) :

1 – základné neukončené

2 - základné ukončené

3 – stredné bez maturity

4 – stredné s maturitou

5 – vysokoškolské bakalárske (končí titulom bc.)

6 – vysokoškolské (ostatné) – magisterské, inžinierske, doktorské, doktorandské

9 - neznáma

Vypíšete len **ukončené** vzdelanie. Ak klientom je dieťa do 16 rokov, ktoré nemá ukončenú povinnú školskú dochádzku vyberiete kód "9".

Povinný údaj !

4. modul – INFORMÁCIE TÝKAJÚCE SA DROG:

V riadku 1-12 uvediete:

Zdravotnícke zariadenie MS SR vo všetkých položkách 4. modulu (okrem položky **Substitučná liečba**) uvedie údaje o klientovi pred nástupom výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody.

Vek prvého užitia akejkoľvek drogy (v rokoch) (1) - do dvojnakového poľa uvediete vek klienta v rokoch, kedy prvýkrát užil drogu, bez ohľadu na spôsob podávania (spôsob podávania pri prvom užití môže byť iný, ako spôsob podávania v súčasnosti). Ak vek klienta pri prvom užití je nižší ako 10 rokov, napr. vek klienta je 9 rokov uvediete "09". Ak údaj nie je známy, toto pole nevypĺňate.

Primárna droga (P) – kód (2)

Do odpovedajúceho trojznakového poľa vyberiete kód z číselníka (klik na trojuholník a výber kódu) **kód primárnej drogy (P)**

Povinný údaj!

Primárna droga (P) - diagnóza (3) - vzťahuje sa na primárnu drogu (P), v prípade medicínskej liečby.

Do štvornakového poľa s predtlačnou klasifikačnou skupinou psychiatrickej diagnózy "F" (v prvom poli), vyberiete kód z číselníka (klik na trojuholník a výber kódu) diagnózy podľa štvormiestnej MKCH-10, kde :

- v **1. až 3. poli** bude uvedený kód psychiatrickej diagnózy (**F11-F16,F18,F19**) :

F11 - poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím opiátov (kód drogy (P) z intervalu (111, 121-123, 130-133, 138, 140-145, 148, 150-152, 158, 160-164, 188))

- F12 - poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím kanabinoidov (marihuana, hašiš) (kód drogy (P) z intervalu (600, 611-613, 688))**
- F13 - poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím sedatív alebo hypnotík (kód drogy (P) z intervalu (300, 310-314, 318, 320-328, 330, 331, 388))**
- F14 - poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím kokáinu (kód drogy (P) z intervalu (210-213))**
- F15 - poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím iných stimulancií (kód drogy (P) z intervalu (200, 220-224, 228, 230-233, 240, 288, 410))**
- F16 - poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím halucinogénov (kód drogy (P) z intervalu (400, 411, 414, 418, 420-422, 428, 488))**
- F18 - poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím prchavých rozpúšťadiel (kód drogy (P) z intervalu (500, 511-515, 588))**
- F19 - a iných psychoaktívnych látok (kombinácia viacerých psychoaktívnych látok 999 alebo sekundárne kódy drog 800, 830, 840, 888)**

V prípade požiadavky na liečbu, keď sa jedná o duševnú poruchu spôsobenú kombinovaným užívaním viacerých psychoaktívnych látok (s výnimkou kofeínu a tabaku), kde je ťažké odlíšiť, ktorá z nich je v tom čase u pacienta primárnou (kód MKCH/SZO pod F19), sa všetky tieto látky uvádzajú len do položky „sekundárna droga“, vrátane drog uvedených pod kódmi 800, 830, 840 a 888. V položke „primárna droga“ vyberiete kód „999“-kombinované psychoaktívne drogy (MKCH-10 = F19). Ako „sekundárna droga“ sa môže uviesť z legálnych návykových látok aj alkohol, ak je užívaný v kombinácii s ilegálne užívanými psychoaktívnymi látkami.

(Znovu pripomíname, **F10-alkohol (700) nemôže byť primárnou drogou ani drogy uvedené pod kódmi 800, 830, 840 a 888).**

Povinný údaj !

- **4.znak psychiatrickej diagnózy pole charakterizuje jeden z prípustných kódov (F11-F16,F18,F19) podľa MKCH-10.:**
 - .0 Akútna intoxikácia**
 - .1 Zneužívanie**
 - .2 Syndróm závislosti**
 - .3 Abstinenčný syndróm**
 - .4 Abstinenčný syndróm s delíriom**
 - .5 Psychotické poruchy**
 - .6 Amnestický syndróm**
 - .7 Reziduálna a neskoro nastupujúca psychotická porucha**
 - .8 Iné psychické poruchy a poruchy správania**
 - .9 Nešpecifikované psychické poruchy a poruchy správania**

Napr. "F112", kde "F11"-poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím opiátov a ".2" určuje syndróm závislosti, pričom primárna droga (P) je zo skupiny opiátov, napr. heroín s kódom "111".

Povinný údaj !

Primárna droga (P) - spôsob podávania drogy (4) - vzťahuje sa na primárnu drogu (P).

Do jednoznakového poľa vyberiete kód z číselníka (klik na trojuholník a výber kódu):

- 1 - injekčne**
- 2 - fajčením**
- 3 - jedením (pitím)**
- 4 - čuchaním**
- 5 - šnupaním**
- 6 - inhalovaním**

7 - iný

9 - neznámy

Uvediete kód **prevládajúceho (najčastejšieho)** spôsobu podávania drogy. Ak klient napr. v poslednej dobe drogy neužíva (v poslednom mesiaci abstinoval) uvediete posledný spôsob podávania drogy.

Povinný údaj !

Primárna droga (P) - frekvencia užívania drogy (5) - vzťahuje sa na primárnu drogu (**P**). Rozumie sa frekvencia užívania drogy v minulom mesiaci. Do jednoznakového poľa vyberiete kód z číselníka (klik na trojuholník a výber kódu):

0 - neužívané v minulom mesiaci

1 - raz za týždeň alebo menej

2 - 2-6 dní v týždni

3 - denne

4 - 2 a viackrát denne

9 - neznáma

Upozornenie:

- Ak klient práve drogy neužíva a ani neužil počas posledných 30 dní uvediete kód "0".
- Ak klient užíval drogu kombinovaným spôsobom uvediete údaj pre celkovú frekvenciu podávania drogy.
Např. klient si štyrikrát do týždňa podáva heroín injekčne a päťkrát do týždňa ho fajčí vo forme cigarety, t.j. frekvencia užívania heroínu je deväťkrát do týždňa, teda niektoré dni ho užíva aj viackrát - treba vpísať kód "4".

Povinný údaj !

Primárna droga (P) - vek pri prvom užití drogy (6)(v rokoch) - vzťahuje sa na primárnu drogu (**P**).

Do dvojnakového poľa uvediete vek klienta v rokoch, kedy prvýkrát užil drogu (**P**), bez ohľadu na spôsob podávania (spôsob podávania pri prvom užití môže byť iný, ako spôsob podávania v súčasnosti). Ak vek klienta pri prvom užití je nižší, ako 10 rokov, např. vek klienta bol 9 rokov uvediete "09".

Ak údaje nie sú známe toto pole nevyplňate.

Substitučná liečba A (7) – vzťahuje sa na primárnu drogu (**P**).

Do jednoznakového poľa vyberiete kód z číselníka (klik na trojuholník a výber kódu):

1 - áno

2 - nie

9 - neznáme

Povinný údaj !

Substitučná liečba B (8) vyberiete kód z číselníka (klik na trojuholník a výber kódu):

1 - heroín

2 – metadón

3 - buprenorfín

4 - iné opiáty

5 - iné látky,

len v prípade, ak **Substitučná liečba A** má kód "1" - **áno**, už dostáva substitučnú látku., v poli **Substitučná liečba B** uvediete ktorú.

Ak **Substitučná liečba A** má kód "2" - **nie** alebo "9" - **neznáme**, v tomto prípade položku **Substitučná liečba B** nevyplňate.

Sekundárna droga (S1) (9)

Sekundárna droga (S2) (10)

Sekundárna droga (S3) (11)

Sekundárna droga (S4) (12)

Sekundárne drogy (S1), (S2), (S3), (S4) sú **Iné (=sekundárne) aktuálne užívané drogy.**

Podľa predtlaču vo formulári do odpovedajúcich trojznakových polí uvediete **kód sekundárnej drogy** (vyberiete kód z číselníka (klik na trojuholník a výber kódu)):

Upozornenie:

Alkohol môže byť uvedený, len ako sekundárna droga.

5. modul - RIZIKOVÉ FAKTORY (riadok 1 a 2):

Tu sa berie do úvahy injekčné správanie vo vzťahu k všetkým drogám, bez ohľadu na to, či ide o primárnu (hlavnú) drogu alebo sekundárnu.

Použitie injekčnej striekačky – všeobecne (1) - do pol'a vyberiete kód z číselníka (klik na trojuholník a výber kódu):

- 1 - kedykoľvek predtým, ale nie v súčasnosti** tzn. ak klient niekedy doteraz , ale nie v súčasnosti použil injekčnú striekačku na podanie drogy
- 2 - v súčasnosti**, tzn. ak v posledných 30-tich dňoch použil klient aspoň raz striekačku a ihlu na podanie drogy
- 3 - nikdy** tzn. ak klient nikdy doteraz nepoužil injekčnú striekačku na podanie drogy
- 9 - neznáme**

Povinný údaj!

Použitie injekčnej striekačky - spoločne s iným užívateľom drog (2) - do pol'a vyberiete kód z číselníka (klik na trojuholník a výber kódu):

- 1 - kedykoľvek v minulosti, ale nie v súčasnosti**, tzn., ak klient pri injekčnom užívaní drogy použil aspoň raz v živote, striekačku a ihlu spoločne s iným užívateľom drog alebo s viacerými užívateľmi drog.
- 2 – v súčasnosti** tzn., ak v posledných 30-tich dňoch použil klient aspoň raz striekačku a ihlu spoločne s iným užívateľom drog, resp. s inými užívateľmi drog injekčne minimálne jedenkrát.
- 3 – nikdy**, tzn., ak klient nikdy nepoužil pri injekčnom užívaní drogy ani raz v živote, resp. nepoužíva striekačku a ihlu spoločne s iným užívateľom drog alebo s viacerými užívateľmi drog.
- 9 - neznáme**

Povinný údaj!

Modul 6 – Zahájená liečba užívateľa drog (vyplní len ZZ MS SR!!!)

Zahájená liečba A (1)

Do jednoznakového pol'a vyberiete kód z číselníka (klik na trojuholník a výber kódu):

1 – áno

2 – nie

Zahájená liečba B (2)

Do jednoznakového pol'a vyberiete kód z číselníka (klik na trojuholník a výber kódu):

1. – symptomatická

2. – dobrovoľná

3. – súdom nariadená – ambulantná liečba

4. – súdom nariadená – ústavná liečba

Upozornenie:

Ak klient pred nástupom výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody bol užívateľom drog, môže nastať jedna z možností :

- u tohto klienta bola zahájená liečba drogovej závislosti.
V tomto prípade zaškrtnete pole pre zápis položky **Zahájená liečba A** a v časti **Zahájená liečba B** musí byť uvedený aspoň jeden z kódov 1 – 4. Ďalšie hlásenie v sledovanom roku už nevyplňate.
- u tohto klienta nebola zahájená liečba drogovej závislosti.
V tomto prípade pole pre zápis položky **Zahájená liečba A** ostane neoznačené a časť B zostáva nevyplnená.
 - . Ak do konca sledovaného roka u klienta nebola zahájená liečba drogovej závislosti, ďalšie hlásenie v sledovanom roku už nevyplňate.
 - . Ak do konca sledovaného roka u klienta bola zahájená liečba drogovej závislosti, je nutné znovu vyplniť hlásenie, pričom v položku **Zahájená liečba A** zaškrtnete.

Údaje sú určené pre zdravotnícke zariadenia MS SR !

Ostatné zdravotnícke zariadenia položky **Zahájená liečba A** a **Zahájená liečba B** nevyplňajú.

Formulár „uložiť rozpracovaný“ alebo „uložiť rozpracovaný a pokračovať“ znamená, že SJ si môže otvoriť a doplniť, príp. opraviť údaje.

V prípade, že formulár je úspešne „odoslaný“, nie je možné robiť vo formulári úpravy a správne vyplnený formulár je uložený v systéme.

Zoznam používaných skratiek

SJ	-	Spravodajská jednotka
CPLDZ	-	Centrum pre liečbu drogových závislostí
UN	-	Univerzitná nemocnica
FN	-	Fakultná nemocnica
FNsP	-	Fakultná nemocnica s poliklinikou
DFNsP	-	Detská fakultná nemocnica s poliklinikou
NsP	-	Nemocnica s poliklinikou
OLÚ	-	Odborný liečebný ústav
ZZ	-	Zdravotnícke zariadenie
IDL	-	Indikátor dopytu po liečbe
EMCDDA	-	Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť (EMCDDA-European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction).

Klasifikácia liečebného zariadenia – útvar/pracovisko

1. Ambulantné liečebné zariadenia (podľa EMCDDA)

- 111 - CPLDZ - samostatná ambulancia
- 112 - CPLDZ - ambulancia pri lôžkovom oddelení CPLDZ
- 113 - CPLDZ - denný stacionár pri lôžkovom oddelení CPLDZ
- 121 - samostatná ambulancia psychiatrická
- 122 - ambulancia pri lôžkovom oddelení psychiatrickom
- 123 - denný stacionár pri lôžkovom oddelení psychiatrickom
- 131 - denný stacionár (samostatný)

2. Lôžkové liečebné zariadenia (podľa EMCDDA)

- 211 - lôžkové oddelenie pri CPLDZ (len pre centrá)
- 212 - lôžkové oddelenie pre liečbu drogových závislostí
- 221 - lôžkové oddelenie psychiatrické
- 231 - terapeutické komunity
- 299 - iné

3. Nízkoprahová uličná agentúra (drop-in) (podľa EMCDDA)

- 311 - nízkoprahová uličná agentúra (drop-in)

4. Všeobecní lekári (podľa EMCDDA)

- 411 - všeobecný lekár
- 412 - lekár pre deti a dorast
- 499 - iní

5. Liečebné oddelenia vo väzení - výkon trestu odňatia slobody

- 511 - všeobecný lekár pre dospelých
- 512 - samostatná ambulancia psychiatrická
- 513 - denný stacionár (samostatný)
- 514 - lôžkové oddelenie psychiatrické
- 515 - ambulancia pri lôžkovom oddelení psychiatrickom
- 516 - dobrovoľná liečebná jednotka
- 599 - iné

6. Liečebné oddelenia vo väzení - výkon väzby

- 611 - všeobecný pre dospelých
- 612 - samostatná ambulancia psychiatrická
- 613 - denný stacionár (samostatný)
- 614 - lôžkové oddelenie psychiatrické
- 615 - ambulancia pri lôžkovom oddelení psychiatrickom
- 616 - dobrovoľná liečebná jednotka
- 699 - iné

Štatistický číselník krajín (Vyhláška č. 303/2007 ŠÚ SR z 18.júna 2007)

Kód	Názov krajiny
004	Afganská islamská republika
008	Albánska republika
010	Antarktída
012	Alžírsko demokratická ľudová republika
016	Teritórium Americkej Samoy
020	Andorrské kniežatstvo
024	Angolská republika
028	Antigua a Barbuda
031	Azerbajdžanská republika
032	Argentínska republika
036	Austrálsky zväz
040	Rakúska republika
044	Bahamské spoločenstvo
048	Bahrajnské kráľovstvo
050	Bangladéšsko ľudová republika
051	Arménska republika
052	Barbados
056	Belgické kráľovstvo
060	Bermudy
064	Bhutánske kráľovstvo
068	Bolívijská republika
070	Bosna a Hercegovina
072	Botswanská republika
074	Bouvetov ostrov
076	Brazílska federatívna republika
084	Belize
086	Britské indickooceánske územie
090	Šalamúnove ostrovy
092	Britské Panenské ostrovy
096	Brunejsko-darussalamský štát
100	Bulharská republika
104	Mjanmarský zväz
108	Burundská republika
112	Bieloruská republika
116	Kambodžské kráľovstvo
120	Kamerunská republika
124	Kanada
132	Kapverdská republika
136	Kajmanie ostrovy
140	Stredoafriická republika
144	Srlanská demokratická socialistická republika
148	Čadská republika
152	Čilská republika
156	Čínska ľudová republika
158	Čínska republika
162	Teritórium Vianočného ostrova
166	Teritórium Kokosových ostrovov
170	Kolumbijská republika
174	Komorský zväz
175	Mayotte
178	Konžská republika
180	Konžská demokratická republika
184	Cookove ostrovy
188	Kostarická republika
191	Chorvátska republika
192	Kubánska republika
196	Cyperská republika

203	Česká republika
204	Beninská republika
208	Dánske kráľovstvo
212	Dominické spoločenstvo
214	Dominikánska republika
218	Ekvádorská republika
222	Salvádorská republika
226	Republika Rovníkovej Guiney
231	Etiópska federatívna demokratická republika
232	Eritrejský štát
233	Estónska republika
234	Faerské ostrovy
238	Falklandské ostrovy
239	Južná Georgia a Južné Sandwichove ostrovy
242	Republika Fidžijských ostrovov
246	Fínska republika
248	Alandy
250	Francúzska republika
254	Zámorský departmán Francúzskej Guyany
258	Zámorské teritórium Francúzskej Polynézie
260	Francúzske južné a antarktické územia
262	Džibutská republika
266	Gabonská republika
268	Gruzínsko
270	Gambijská republika
275	Palestínske autonómne samosprávne územia
276	Nemecká spolková republika
288	Ghanská republika
292	Gibraltár
296	Kiribatská republika
300	Grécka republika
304	Grónsko
308	Grenada
312	Zámorský departmán Guadeloupu a závislých území
316	Guamské teritórium
320	Guatemalská republika
324	Guinejská republika
328	Guyanská kooperatívna republika
332	Haitská republika
334	Teritórium Heardovho ostrova a Macdonaldových ostrovov
336	Svätá Stolica (Vatikánsky mestský štát)
340	Honduraská republika
344	Hongkong
348	Maďarská republika
352	Islandská republika
356	Indická republika
360	Indonézska republika
364	Íránska islamská republika
368	Iracká republika
372	Írsko
376	Izraelský štát
380	Talianka republika
384	Republika Pobrežia slonoviny
388	Jamajka
392	Japonsko
398	Kazašská republika
400	Jordánske hášimovské kráľovstvo
404	Kenská republika
408	Kórejská ľudovodemokratická republika
410	Kórejská republika
414	Kuvajtský štát
417	Kirgizská republika
418	Laoská ľudovodemokratická republika

422	Libanonská republika
426	Lesothské kráľovstvo
428	Lotyšská republika
430	Libérijská republika
434	Veľká líbyjská arabská ľudová socialistická džamahírija
438	Lichtenštajnské kniežatstvo
440	Litovská republika
442	Luxemburské veľkoveľkovoľvodstvo
446	Macao
450	Madagaskarská republika
454	Malawijská republika
458	Malajzia
462	Maldivská republika
466	Malijská republika
470	Maltská republika
474	Martinický zámorský departmán
478	Mauritánska islamská republika
480	Maurícijská republika
484	Spojené štáty mexické
492	Monacké kniežatstvo
496	Mongolsko
498	Moldavská republika
499	Čiernohorská republika
500	Montserrat
504	Marocké kráľovstvo
508	Mozambická republika
512	Ománsky sultanát
516	Namíbijská republika
520	Nauruská republika
524	Nepálske kráľovstvo
528	Holandské kráľovstvo
530	Holandské Antily
533	Aruba
540	Zamorské teritórium Novej Kaledónie a závislých území
548	Vanuatská republika
554	Nový Zéland
558	Nikaragujská republika
562	Nigerská republika
566	Nigérijská federatívna republika
570	Samosprávne zámorské teritórium ostrova Niue
574	Teritórium ostrova Norfolk
578	Nórske kráľovstvo
580	Spoločenstvo ostrovov Severné Mariány
581	Menšie odľahlé ostrovy Spojených štátov
583	Mikronézske federatívne štáty
584	Republika Marshallových ostrovov
585	Palauská republika
586	Pakistanská islamská republika
591	Panamská republika
598	Papua-Nová Guinea
600	Paraguajská republika
604	Peruánska republika
608	Filipínska republika
612	Pitcairnove ostrovy
616	Poľská republika
620	Portugalská republika
624	Guinejsko-bissauská republika
626	Východotimorská demokratická republika
630	Portorické spoločenstvo
634	Katarský štát
638	Réunionský zámorský departmán
642	Rumunsko
643	Ruská federácia

646	Rwandská republika
654	Svätá Helena a závislé územia
659	Federácia Svätého Krištofa a Nevisu
660	Anguilla
662	Svätá Lucia
666	Ostrovy Saint Pierre a Miquelon
670	Svätý Vincent a Grenadíny
674	Sanmarínska republika
678	Demokratická republika Svätého Tomáša a Princovho ostrova
682	Saudskoarabské kráľovstvo
686	Senegalská republika
688	Srbská republika
690	Seychelská republika
694	Sierraleonská republika
702	Singapurská republika
703	Slovenská republika
704	Vietnamská socialistická republika
705	Slovinská republika
706	Somálska demokratická republika
710	Juhoafrická republika
716	Zimbabwejská republika
724	Španielske kráľovstvo
732	Západná Sahara
736	Sudánska republika
740	Surinamská republika
744	Svalbard a Jan Mayen
748	Svazijské kráľovstvo
752	Švédске kráľovstvo
756	Švajčiarska konfederácia
760	Sýrska arabská republika
762	Tadžická republika
764	Thajské kráľovstvo
768	Togská republika
772	Tokelauské ostrovy
776	Tongske kráľovstvo
780	Republika Trinidadu a Tobaga
784	Spojené arabské emiráty
788	Tuniská republika
792	Turecká republika
795	Turkménsko
796	Ostrovy Turks a Caicos
798	Tuvalu
800	Ugandská republika
804	Ukrajina
807	Macedónska republika
818	Egyptská arabská republika
826	Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska
831	Guernsey
832	Jernsey
833	Ostrov Man
834	Tanzánijská zjednotená republika
840	Spojené štáty americké
850	Panenské ostrovy Spojených štátov
854	Burkina Faso
858	Uruguajská východná republika
860	Uzbecká republika
862	Venezuelská bolívarovská republika
876	Zámorské teritórium Wallisu a Futuny
882	Samojský nezávislý štát
887	Jemenská republika
894	Zambijská republika
896	Oblasti inde nešpecifikované
898	Nešpecifikované

KLASIFIKÁCIA DROG

1. OPIÁTY

Heroín

- 111 heroín, diamorfín
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 164 heroín
(náhradný opiát/opioid užívaný ako súčasť protidrog. liečby)

Metadón

- 144 metadón
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 161 metadón
(náhradný opiát/opioid užívaný ako súčasť protidrog. liečby)

Buprenorfín

- 151 buprenorfín
(získaný na ulici alebo na nelekárske účely)
- 163 buprenorfín
(náhradný opiát/opioid užívaný ako súčasť protidrogovej liečby)

Iné opiáty

- 121 morfín
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 122 ópium
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 123 domáca výroba zmesí (odvarov) z makového kvetu alebo zo suchej makovice
("Poppy tea", "Kompot" atď.)
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 130 nešpecifikovaný kodeín alebo kodeínový preparát
(získaný na ulici alebo na nelekárske účely)
- 131 codein linctus
(získaný na ulici alebo na nelekárske účely)
- 132 hydrokodeín
(získaný na ulici alebo na nelekárske účely)
- 133 dihydrokodeín
(získaný na ulici alebo na nelekárske účely)
- 138 iná špecifikovaná forma kodeínu alebo preparátu
(získaný na ulici alebo na nelekárske účely)
- 140 nešpecifikovaný syntetický opiát
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 141 dextromoramid
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 142 dextropropoxyfén
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 143 dipipanón
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 145 petidín
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 148 iný špecifikovaný syntetický opiát (DOLSIN)
(získaný na ulici/nelekárske užívanie)
- 150 nešpecifikovaný agonista-antagonista
(získaný na ulici alebo na nelekárske účely)

- 152 pentazocín (FORTRAL)
(získaný na ulici alebo na nelekárske účely)
- 158 iný špecifikovaný opiát agonista-antagonista (BEFORAL)
(získaný na ulici alebo na nelekárske účely)
- 160 nešpecifikovaná opiátová náhrada
(náhradný opiát/opioid užívaný ako súčasť protidrog.liečby)
- 162 kodeín/dihydrokodeín atď.
(náhradný opiát/opioid užívaný ako súčasť protidrog.liečby)
- 188 iný špecifikovaný druh opiátovej drogy
(náhradný opiát/opioid užívaný ako súčasť protidrog.liečby)

2. KOKAÍN

Kokaín

- 210 nešpecifikovaný kokaín
- 211 kokaín hydrochlorid
- 213 iná špecifikovaná forma kokaínu (napr. coca paste)

Krak

- 212 voľná báza kokaínu (zahrňujúca "Crack")

3. STIMULANCIA

Amfetamíny

- 220 nešpecifikovaný amfetamín
- 221 amfetamín sulfát
- 222 dexamfetamín
- 223 metylamfetamín
- 224 metylamfetamín
- 228 iná špecifikovaná forma amfetamínu (napr. PERVITÍN)

MDMA a iné deriváty

- 240 MDMA (extáza)
- 410 nešpecifikované priemyselné ("technické") drogy

Iné stimulancia

- 200 nešpecifikovaný stimulátor
- 230 iné nešpecifikované stimulátory
(nie kokaín/amfetamín)
- 231 metylfenidát
- 232 fenmetrazín
- 233 efedrín, norefedrín, pseudoefedrín
- 288 iný špecifikovaný stimulant CNS

4. HYPNOTIKÁ A SEDATÍVA

Barbituráty

- 311 barbituráty

Benzodiazepíny

- 320 nešpecifikovaný benzodiazepín
- 321 diazepam
- 322 flurazepam
- 323 flunitrazepam
- 324 lorazepam
- 325 oxazepam

- 326 nitrazepam
- 327 temazepam
- 328 iný špecifikovaný benzodiazepín

Iné hypnotiká a sedatíva

- 300 nešpecifikovaná hypnoticko-sedatívna droga
- 310 nešpecifikované hypnotikum
- 312 metakvalón
- 313 glutethimidín
- 314 chlórmetiazol
- 318 iné špecifikované hypnotikum, okrem benzodiazepínov
- 330 nešpecifikované hlavné trankvilizátory
- 331 špecifikované hlavné trankvilizátory
- 388 iné špecifikované sedatívum a anxiolytikum, okrem benzodia- zepínov

5. HALUCINOGENY

LSD

- 411 kyselina lysergová (LSD)

Iné halucinogény

- 400 nešpecifikované halucinogénne látky
- 414 fencylidín (PCP)
- 418 iná špecifikovaná syntetická halucinogénna alebo "technická" droga
- 420 nešpecifikované huby
- 421 Amanita Muscaria (muchotrávka červená)
- 422 psilocybín
- 428 iná špecifikovaná halucinogénna rastlina
- 488 iná špecifikovaná halucinogénna látka

6. PRCHAVÉ LÁTKY

- 500 nešpecifikované prchavé látky
- 511 lepidlo (napr. VULKÁN)
- 512 bután
- 513 riedidlá/rozpúšťadlá (napr. TOLUÉN)
- 514 benzín
- 515 dusitany
- 588 iná špecifikovaná prchavá látka

7. KANABIS

- 600 nešpecifikovaný cannabis
- 611 rastlinná konopa (vňať)-marihuana, "tráva"
- 612 živica (hašiš)
- 613 olej
- 688 iná špecifikovaná forma cannabisu

8. ALKOHOL (iba ako sekundárna droga)

- 700 alkohol

9. INÉ LÁTKY

- 800 nešpecifikovaná iná droga (látky)
- 830 antiparkinsonické liečivá
- 840 antidepresívne liečivá
- 888 iná špecifikovaná drog
- 999 - kombinované psychoaktívne drogy

Popis kontrol

- Ak koncové znaky rodného čísla klienta sú '999' alebo '9999', potom pacientom je cudzinec, ktorý musí mať
- 100 vyplnený kód krajiny (rôzny od '703')!
- 101 Pozor! Treba overiť, či vek pacienta je naozaj nad 100 rokov!
- 102 Vek pacienta musí byť vyšší ako 0 rokov!
- 103 Ak položka Vek pacienta < 16 rokov, potom položka Rodinný stav musí mať kód 1!
- 104 Položka Rodinný stav musí byť vyplnená!
- 105 Položka Rodinný stav môže mať kód 5-registrované partnerstvo len u cudzích št. príslušníkov!
- 200 Ak položka Kontakt s týmto zariadením má kód 1", vtedy Vek pacienta >=16."
- 300 Ak je vek pacienta < 16, položka Spôsob života (s kým) môže mať kód 2,6,7,9.
- 301 Položka Najvyššia úroveň ukončeného vzdelania musí byť vyplnená!
- 400 Vek prvého užívania akejkoľvek drogy (v rokoch) musí byť vyšší ako 0 rokov!
- 401 Položka Primárna droga (P) - kód musí byť vyplnená!
- 402 Vek prvého užívania akejkoľvek drogy (v rokoch) musí byť <= Primárna droga (P) -vek pacienta pri prvom užití !
- 403 Kód Primárnej drogy (P) a Sekundárnej drogy (S1) nemôžu byť rovnaké!
- 404 Kód Primárnej drogy (P) a Sekundárnej drogy (S2) nemôžu byť rovnaké!
- 405 Kód Primárnej drogy (P) a Sekundárnej drogy (S3) nemôžu byť rovnaké!
- 406 Kód Primárnej drogy (P) a Sekundárnej drogy (S4) nemôžu byť rovnaké!
- Ak je vyplnený kód Primárnej drogy (P) a kód sekundárnej (S1) je prázdny, potom aj kódy sekundárnej drogy
- 407 (S2), (S3) a (S4) zostávajú prázdne!
- 408 Ak položka Primárna droga (P) -kód má kód 999, potom musí byť vyplnená aj položka Sekundárna droga (S1) !
- 409 Položka Primárna droga (P) - diagnóza musí byť vyplnená!
- 410 Primárna droga (P) - diagnóza nemôže mať kód F10!
- Ak Primárna droga (P)-diagnóza má kód F18, potom Primárna droga (P)- kód môže mať len kódy 500, 511 - 515
- 411 alebo 588!
- Ak Primárna droga (P) -diagnóza má kód F13, potom Primárna droga (P) - kód môže mať len kódy 300, 310-
- 412 314, 318, 320-328, 330, 331 alebo 388!
- Ak Primárna droga (P) -diagnóza má kód F12, potom Primárna droga (P) - kód môže mať len kódy 600, 611-613
- 413 alebo 688!
- Ak Primárna droga (P) -diagnóza má kód F11, potom Primárna droga (P) - kód môže mať len kódy 111, 121-
- 414 123, 130-133, 138, 140-145, 148, 150-152, 158, 160-164 alebo 188!
- Ak Primárna droga (P) -diagnóza má kód F14, potom Primárna droga (P) - kód môže mať len kódy 210, 211,
- 415 212 alebo 213!
- Ak Primárna droga (P) -diagnóza má kód F15, potom Primárna droga (P) - kód môže mať len kódy 200, 220-224,
- 416 228, 230-233, 240, 288 alebo 410!
- Ak položka Primárna droga-kód má kód 999 a kód sekundárnej drogy (S1) je rôzny od kódov 800, 830, 840
- 417 alebo 888, potom musí byť vyplnený aj kód sekundárnej drogy (S2) !
- Kódy drog 800, 830, 840 a 888 nemôžu byť uvedené ako primárna droga! Uvádzajú sa do kolónky sekundárna
- 418 droga!
- Ak Primárna droga (P) -diagnóza má kód F16, potom Primárna droga (P) môže mať len kódy 400, 411, 414, 418,
- 419 420 - 422, 428 alebo 488!
- 420 Položka Primárna droga (P) - spôsob podávania drogy musí byť vyplnená!
- 421 Položka Primárna droga (P) - Frekvencia užívania drogy musí byť vyplnená!
- 422 Položka Primárna droga (P) - vek pri prvom užití drogy musí byť vyššia ako 0 rokov!
- 423 Ak položka Substitučná liečbu - A = '2','9', potom položka Substitučná liečbu - B = ' ' !!
- 424 Ak položka Substitučná liečbu - A = '1', potom položka Substitučná liečbu - B<> ' ' !!

425 Položky Sekundárna droga (S1) a Sekundárna droga (S2) nemôžu byť rovnaké!

426 Položky Sekundárna droga (S1) a Sekundárna droga (S3) nemôžu byť rovnaké!

427 Položky Sekundárna droga (S2) a Sekundárna droga (S4) nemôžu byť rovnaké!

428 Položky Sekundárna drogy (S3) a Sekundárna droga (S4) nemôžu byť rovnaké!

429 Položky Sekundárna droga (S2) a Sekundárna droga (S3) nemôžu byť rovnaké!

430 Položky Sekundárna droga (S1) a Sekundárna droga (S4) nemôžu byť rovnaké!

500 Položka Použitie injekčnej striekačky/všeobecne musí byť vyplnená!
 Ak položka Použitie injekčnej striekačky = 2, potom položka Použitie spoločnej injekčnej striekačky a ihly s iným
 501 užívateľom drog nesmie zostať prázdna!
 Ak položka Použitie injekčnej striekačky - všeobecne = 1, potom položka Použitie spoločnej injekčnej striekačky
 502 a ihly s iným užívateľom drog = 1, 3 alebo 9!
 Ak položka Použitie injekčnej striekačky - všeobecne = 9, potom položka Použitie spoločnej injekčnej striekačky
 503 a ihly s iným užívateľom drog = 9!
 Ak položka Použitie injekčnej striekačky - všeobecne = 3, potom položka Použitie spoločnej injekčnej striekačky
 504 a ihly s iným užívateľom drog = 3!
 505 Položka Použitie injekčnej striekačky-spoločne s iným užívateľom musí byť vyplnená!
 Ak položka Primárna droga (P) - spôsob podávania drogy = 1 a Primárna droga (P) - frekvencia užívania drogy
 900 = 9, potom Použitie injekčnej striekačky = 9!
 Ak je vyplnená položka Sekundárna droga (S4), potom musí byť vyplnená aj položka sekundárna droga (S3) aj
 901 sekundárna droga (S2) aj sekundárna droga (S1) !
 Ak je vyplnená Položka Sekundárna droga (S3) , potom musí byť vyplnená aj Sekundárna droga (S2) aj
 902 Sekundárna droga (S1) !
 903 Ak je vyplnená položka Sekundárna droga (S2) , potom musí byť vyplnená aj Sekundárna droga (S1) !
 904 Ak Primárna droga (P) - diagnóza má kód F19, potom Primárna droga (P) - kód musí mať kód 999!
 Ak položka Primárna droga (P) - spôsob podávania drogy = 2, 3, 4, 5, 6 alebo 7, potom položka Použitie
 905 injekčnej striekačky môže mať hodnoty 1, 3 alebo 9!
 Ak položka Primárna droga (P) - spôsob podávania = 9 a Primárna droga (P) - frekvencia užívania drogy = 9,
 906 potom Použitie injekčnej striekačky = 1, 3 alebo 9!
 Ak položka Primárna droga (P) - spôsob podávania = 1 a Primárna droga (P) - frekvencia užívania drogy = 1, 2, 3
 907 alebo 4, potom Použitie injekčnej striekačky = 2!
 Ak položka Primárna droga (P) - spôsob podávania = 1 a Primárna droga (P) - frekvencia užívania drogy = 0,
 908 potom Použitie injekčnej striekačky = 1!
 909 Vek prvého užitia akejkoľvek drogy (v rokoch) musí byť <= Veku klienta !
 910 Položka Pracovný stav môže mať kód 0 - žiak/študent len u pacientov do 26 rokov!
 Ak položka Spôsob života (s kým) má kód '1', potom položka Klient žije s osobou užívajúcou drogy nemôže mať
 911 kód '1' !!
 912 Medzimodulová kontrola: Rok spracovania sa musí rovnať roku prijatia na liečbu. /M0_ZS04_12R1=M2R4/
 913 Vek pri prvom užití drogy (P) musí byť <= Veku klienta !
 Ak položka Vek pacienta >26 a zároveň < 62 rokov a pacientom je muž, potom položka Pracovný stav musí mať
 914 niektorý z kódov 1, 2, 3, 4, 6, 7 alebo 9!
 Ak položka Vek pacienta >26 a zároveň < 60 rokov a pacientom je žena, potom položka Pracovný stav musí mať
 915 niektorý z kódov 1, 2, 3, 4, 6, 7 alebo 9!
 916 Ak položka Vek pacienta >= 70 , potom položka Pracovný stav musí mať kód '5'!
 918 Ak položka Vek pacienta < 16 rokov, potom položka Pracovný stav musí mať kód 0!
 919 Položka Pracovný stav musí byť vyplnená!
 Ak je Vek pacienta väčší alebo rovný ako 20 rokov, potom položka Najvyššia úroveň ukončeného vzdelania
 920 môže mať kód 1, 2, 3, 4, 5, 6 alebo 9!

- 921 Ak je vek pacienta nižší ako 16 rokov, položka Najvyššia úroveň ukončeného vzdelania musí mať kód 9!
Ak je Vek pacienta väčší alebo rovný ako 16 rokov a menší ako 20 rokov, potom položka Najvyššia úroveň
922 ukončeného vzdelania môže mať kód 1, 2, 3, 4 alebo 9!